



Mötesteknik för årsmöte

CISV Swedens årsmöte fattar viktiga beslut om den gemensamma verksamheten och utvecklingen. Mötet och processen strävar naturligtvis efter att vara demokratisk och öppen men det är inte alltid självklart vad detta innebär praktiskt för själva mötet. Olika demokratiska organisationer har olika rutiner och sätt att göra saker på. För att alla som deltar på årsmötet ska kunna veta vad som gäller presenteras här vår mötesteknik för årsmötet.

Yttrande-, förslags- och rösträtt

Yttranderätt betyder att man får tala till årsmötet. *Förslagsrätt* innebär att man får lägga fram förslag (skriftligt yrkande) till årsmötet. *Rösträtt* innebär att man får rösta.

Alla närvarande har yttranderätt. En representant från varje lokalförening har förslags- och rösträtt. Båda juniorrepresentanterna har förslags- och rösträtt. Styrelsen, valberedningen, kommittéerna och arbetsgruppernas representanter samt revisorerna har förslagsrätt. Vid behandling av motioner har motionärerna förslagsrätt. Mötesordförande har förslagsrätt.

Debatt i plenum

Varje punkt inleds med en presentation av föredragande person. Efter presentationen finns möjlighet att ställa korta frågor till föredragande. Därefter får andra, som lagt yrkande i frågan, föredra sina förslag. Därpå följer debatt enligt talarlista.

Begära ordet och lämna förslag

Du begär ordet genom att räkka upp handen. Mötessekreteraren noterar den anmälda talaren på talarlistan. Personer som yttrar sig för första gången i en debatt ges företräde framför personer som redan talat. Samtliga förslag som årsmötet ska behandla måste lämnas in skriftligen till mötesordföranden och formuleras som förslag till beslut (utom vid ordningsfråga, se nedan).

Talartiden för ett yttrande är begränsad till max fem minuter.

Förslag: yrkande

Förslag kallas yrkande och alla förslag som årsmötet ska behandla måste lämnas skriftligen och ska formuleras som förslag till beslut (utom vid ordningsfråga, se nedan).

Rösträtt och beslut

Endast lokalföreningarnas och juniorernas representanter, som finns med på den av årsmötet fastställda röstlängden, har rösträtt.

Beslut fattas med enkel majoritet om inte stadgan säger annat. Enkel majoritet innebär att ett förslag som har fått mer än hälften av de avgivna rösterna har bifallits av mötet.

Vid lika röstetal har CISV Swedens ordförande utslagsröst (utom i fråga om ansvarsfrihet för styrelsen och vid personval).

Omröstning

När en diskussion är avslutad frågar mötesordföranden om årsmötet är redo att gå till beslut. Mötesordföranden redovisar de förslag som har kommit in, samt föreslår i vilken ordning de ska behandlas (propositionsordning). Styrelsens förslag utgör huvudförslag om mötet inte beslutar annorlunda.

1. Beslut tas normalt med acklamation (muntliga ja-rop). Mötesordföranden bedömer vilket av förslagen som har fått majoritet (ex ”jag finner bifall¹ för styrelsens förslag”), och bekräftar beslutet med ett klubbslag.
2. Om någon av de röstberättigade representanterna vill ha en ännu noggrannare bedömning av omröstningen kan denne begära rösträkning (votering). Begärs rösträkning räcker representanterna upp sina röstkort, och de utsedda rösträknarna räknar rösterna. Rösträknarna meddelar sitt resultat till mötesordföranden, som bedömer vilket av förslagen som har fått majoritet (ex ”jag finner bifall för styrelsens förslag”), och bekräftar beslutet med ett klubbslag.
3. Om något av ombuden vill ha en ännu mer noggrann bedömning av omröstningen kan denne begära röstgranskning. Då avges rösterna efter upprop från den justerade röstlängden.

¹ Bifall betyder ”ja” (Avslag betyder ”nej”).

Omröstning vid personval

Om antal kandidater är lika med antal platser sker omröstning normalt genom acklamation.

Personval ska ske slutet om så begärs av årsmötet eller mötesordföranden. Representanterna röstar då med röstsedel.

Om inte tillräckligt många kandidater vid ett personval uppnår egen majoritet ska ytterligare valomgång genomföras för kvarvarande poster. I den ytterligare valomgången deltar de kandidater som, utan att ha blivit valda i den tidigare valomgången, fått flest röster. Antalet kandidater i den ytterligare valomgången ska vara en (1) mer än det kvarvarande antalet poster.

Sakupplysning

Sakupplysning kan begäras av någon som har en viktig upplysning att tillföra debatten, eller vill rätta till felaktighet som används i debatten. Sakupplysning ska motiveras för mötesordföranden och bryter talarlistan. Mötesordföranden beslutar om sakupplysningen beviljas. Upplysningen får ej innehålla någon argumentation. Sakupplysning kan även begäras av deltagare med syfte att någon annan ska förklara något som upplevs otydligt.

Replik

När någon blir medvetet misstolkad eller personligt angripen i en debatt kan denne begära replik. Replik bryter talarlistan och får därför inte vara annat än ett kort svar från den angripna. Mötesordföranden beslutar om replik beviljas. Efter replik kan mötesordföranden bevilja kontrareplik, enligt samma princip som för replik.

Ordningsfråga

Ordningsfrågor rör formerna för mötet, exempelvis behov av paus för överläggningar, åsikter om propositionsordningen eller streck i debatten. Ordningsfrågor bryter talarlistan. Som regel kräver inte ordningsfråga skriftligt yrkande, om inte ordföranden begär det.

Streck i debatten

Streck i debatten kan föreslås av någon av de röstberättigade representanterna eller mötesordföranden. Årsmötet beslutar om streck i debatten ska sättas, efter fråga från mötesordföranden.

Då streck i debatten sätts läser mötesordförande först upp talarlistan sedan sätter de ytterligare som önskar tala upp sig på talarlistan. När strecket är satt kan ingen ytterligare sätta upp sig på talarlistan. Innan debatten går vidare redovisar ordföranden de förslag till beslut som har inkommit. Nya förslag får inte göras efter att streck i debatten har satts.

Reservation

Om någon av de röstberättigade representanterna vill reservera sig mot ett beslut ska detta anmälas till årsmötet direkt efter att beslutet fattats. Reservationen ska skriftligen och lämnas till mötesordföranden före årsmötets avslutande. Reservationer protokollförs.